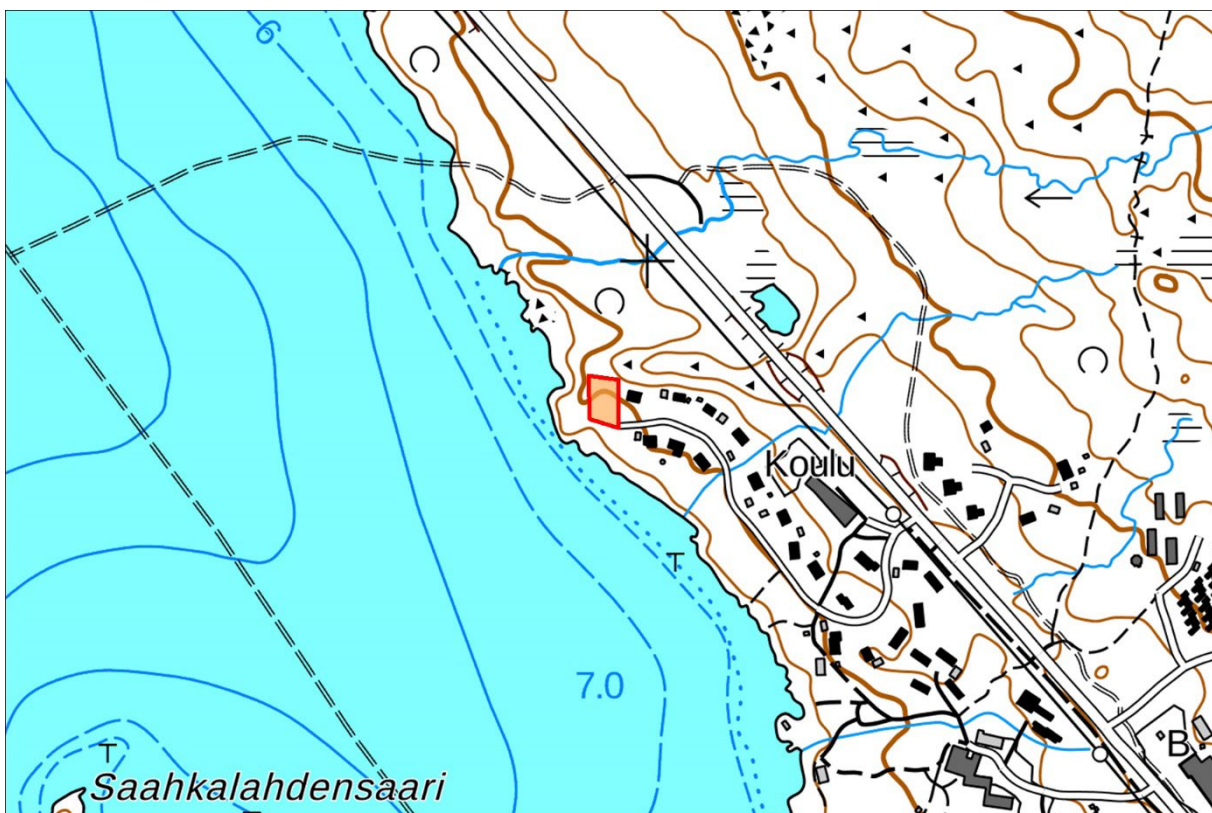

ENONTEKIÖ

Kilpisjärven asemakaavan muutos, korttelin 16 rakennuspaikka 12

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (OAS), 4.5.2023

1. OSALLISTUMIS- JA ARVIINTISUUNNITELMA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukainen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

OAS sisältää perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista niin, että osalliset voivat arvioida kaavan merkitystä ja tarvetta osallistua sen valmisteluun.

OAS kertoo mitä on suunnitteilla ja missä, lähtökohdat ja tavoitteet, mitä selvityksiä tehdään ja mitä vaikutuksia arvioidaan, keitä ovat osalliset sekä milloin ja miten suunnitteluun voi vaikuttaa.

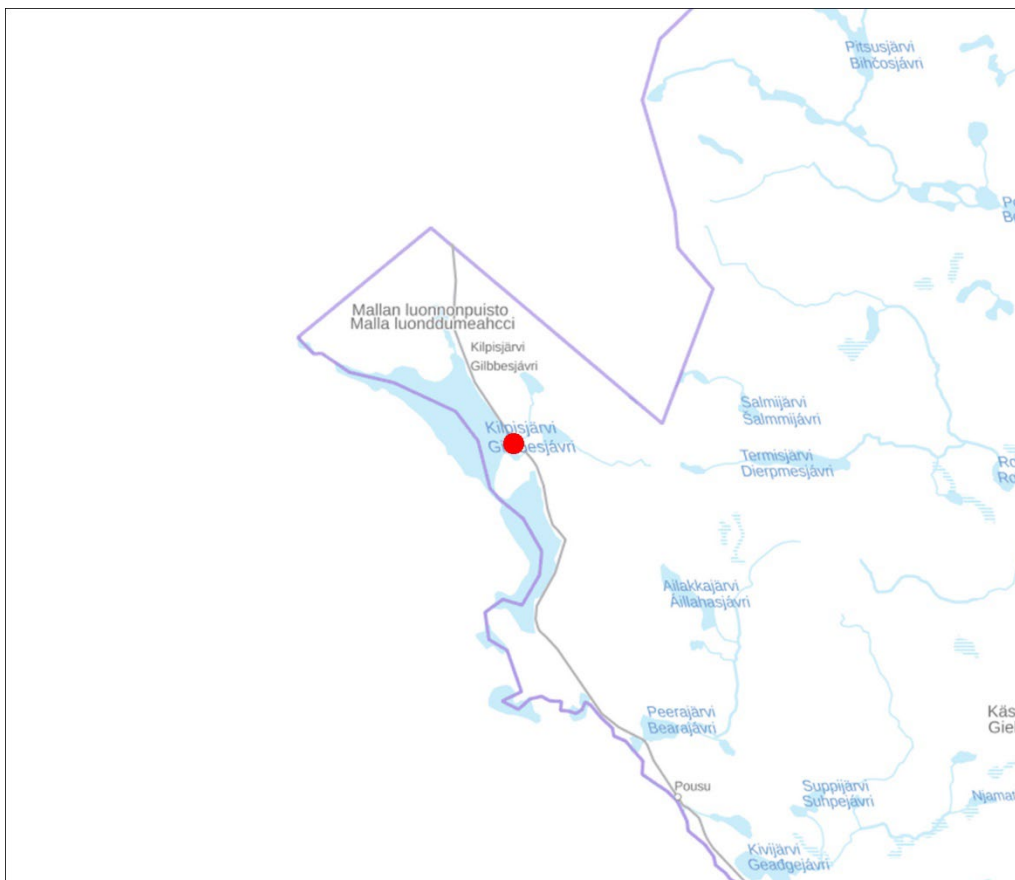
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

2. PERUSTIEDOT KAAVAHANKKEESTA

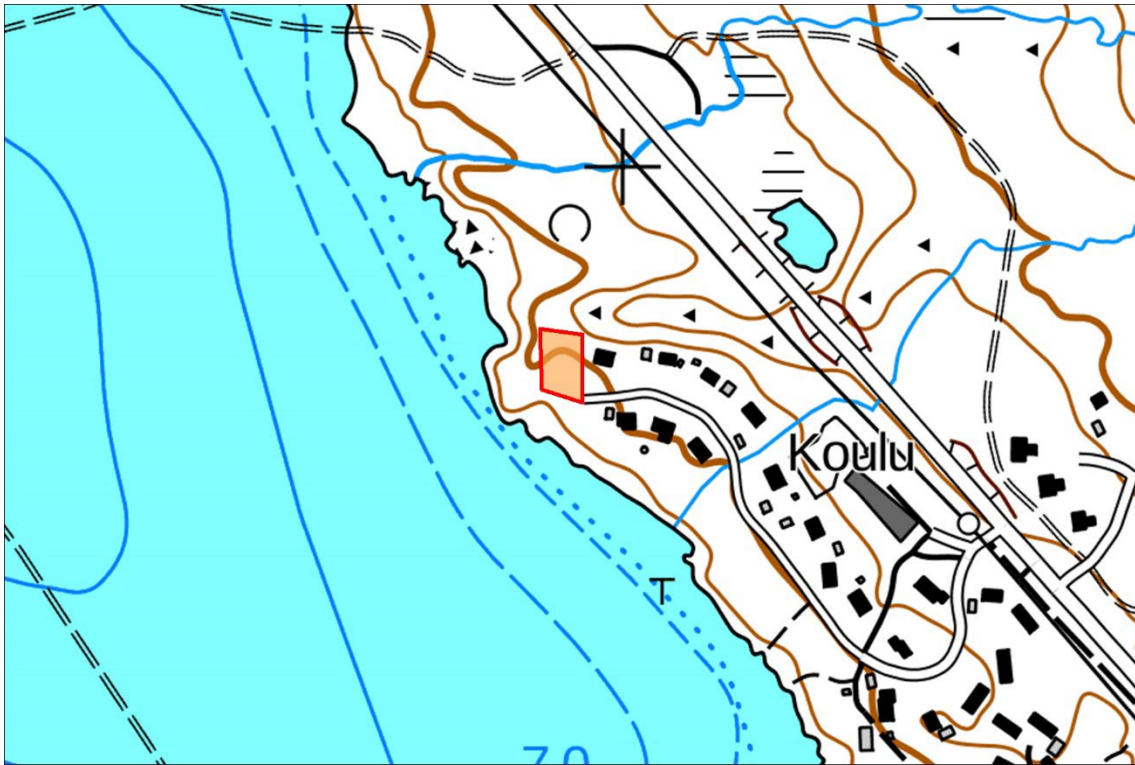
2.1 Nimi

Kilpisjärven asemakaavan muutos, korttelin 16 rakennuspaikka 12.

2.2 Sijainti

Kilpisjärvi sijaitsee Suomen käsivarressa, Enontekiön kunnan luoteisosassa lähellä Ruotsin ja Norjan rajaa.

Kaavamuuotosalue sijoittuu Tsahkalluoktantien päähän ja on kooltaan noin 1662 neliömetriä. Rajaus saattaa tarkentua kaavaprosessin aikana.

Kaavamuutos koskee kiinteistöjä 47-402-42-22 ja 47-402-42-60.

3. ASEMAKAAVAN TARVE JA TAVOITTEET

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on laajentaa korttelin 16 rakennuspaikkaa 12 (AO) nykyisen kaavan mukaiselle lähivirkistysalueelle, joka on merkitty Sodankylän observatorion tutkimustoimintaan tarkoitetuksi e-alueeksi. Nykyisin alue ei ole enää tutkimuskäytössä. Kaavan mukainen rakennuspaikka on pienen koon ja maastonmuotojen takia rakentamisen kannalta haastava. Rakennuspaikan laajentamisella tontista muodostuu paremmin rakentamiseen sopiva. Kaavamuutos tuo omalta osaltaan helpotusta Kilpisjärven tonttipulaan.

Voimassa olevan kaavan mukainen rakennuspaikka on yksityisomistuksessa ja laajennusalue kunnan omistuksessa. Yksityinen maanomistaja on jättänyt kaavamuutoshakemuksen ja sitoutunut maksamaan asemakaavoituksen kustannukset. Laajennusalue on tarkoitus myydä hakijalle, kun asemakaavamuutos on saanut lainvoiman.

4. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

4.1 Suunnittelualueen nykytila

Suunnittelualueella kasvaa tunturikoivikkoa ja se käsittää rakentamattoman omakotitontin sekä Sodankylän observatorion tutkimuskäytössä ollutta aluetta. Suunnittelualue rajautuu

olemassa olevaan asutukseen ja kuuluu vesi- ja viemäriverkoston piiriin. Etäisyys kaavamuutosalueen reunasta Kilpisjärveen on noin 40 metriä.

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

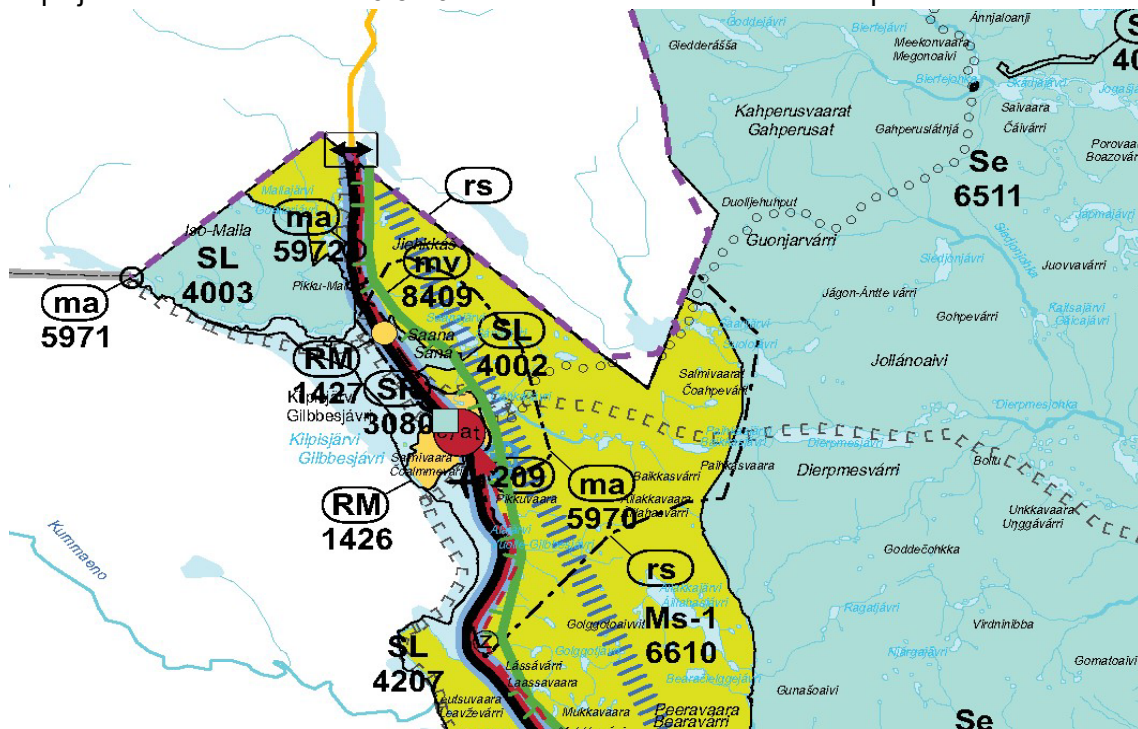
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Valtioneuvoston hyväksymät tarkistettut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, joita ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Alueiden käytön suunnittelulla tulee edistää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista.

4.3 Maakuntakaava

Kilpisjärvellä on voimassa 16.5.2012 lainvoiman saanut Tunturi-Lapin maakuntakaava.

Ote Tunturilapin maakuntakaavasta.

Kilpisjärvellä on osoitettu keskustatoimintojen alueen ja keskuskylän kohdemerkintä c/at. Merkinnällä osoitetaan keskuskylä, joissa pyritään säilyttämään tai joihin suunnitellaan maaseudun peruspalveluita, joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina ja joiden keskeisille alueille voidaan sijoittaa laajan alueen ja rajakaupan palveluja, myös vähittäiskaupan suuryksiköitä. Kaavamääräyksen mukaan alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä.

Suunnittelualue sijoittuu Salmivaaran matkailupalveluiden alueelle (RM 1426) ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle Saanan maisemanähtävyyalue (ma 5970). Kaavamääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on turvattava merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Suunnittelualue kuuluu lisäksi matkailun vetovoima-alueeseen, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueeseen Kilpisjärven matkailuvyöhyke (mv 8409). Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla.

Maakuntakaavassa on annettu myös koko maakuntakaava-aluetta koskevia määräyksiä muun muassa poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta sekä arvokkaiden maisema-alueiden ja luonnonympäristöjen huomioimisesta.

Suunnittelualuetta koskevat myös seuraavat maakuntakaavan määräykset:

Saamelainen kotiseutualue.

Merkinnällä osoitetaan saamelaisten kotiseutualue. Alueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin, Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta. (Laki saamelaiskäräjistä N:o 974/1995 4§)

Viranomaisten on varattava saamelaiskäräjille tilaisuus tulla kuulluksi ja neuvotella kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana ja jotka koskevat saamelaisten kotiseutualueella yhdyskuntasuunnittelua, valtionmaan, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa, käyttöä, vuokrausta ja luovutusta, kaivoskivennäisten valtausta ja kaivospiirin perustamista tarkoittavia lupahakemuksia taikka muuta vastaavaa saamelaisten kieleen, kulttuuriin tai heidän asemaansa alkuperäiskansana vaikuttava alueiden käyttöön liittyvää asiaa.

Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovittava yhteen Saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettuna saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitettuna poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

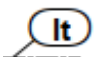
Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota saamelaisten mahdollisuuksiin ylläpitää ja kehittää kulttuurimuotoonsa kuuluvia elinkeinoja saamelaisten kotiseutualueella.

Saamelaisten kotiseutualueella metsätalouden tulisi käyttää luontaista uudistamista sille soveltuvilla kohteilla ja välttää maanpinnan voimakasta käsittelyä.

Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettun alueen raja.

Rajan pohjoispuoleisella alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta. (Poronhoitolain 2.2 §:n mukaan)

Luontaiselinkeinolain mukainen raja.

Merkinnällä osoitetaan luontaiselinkeinolain mukaista rajaa, jonka pohjoispuolella sovelletaan luontaiselinkeinolain tavoitteita.

4.4 Yleiskaava

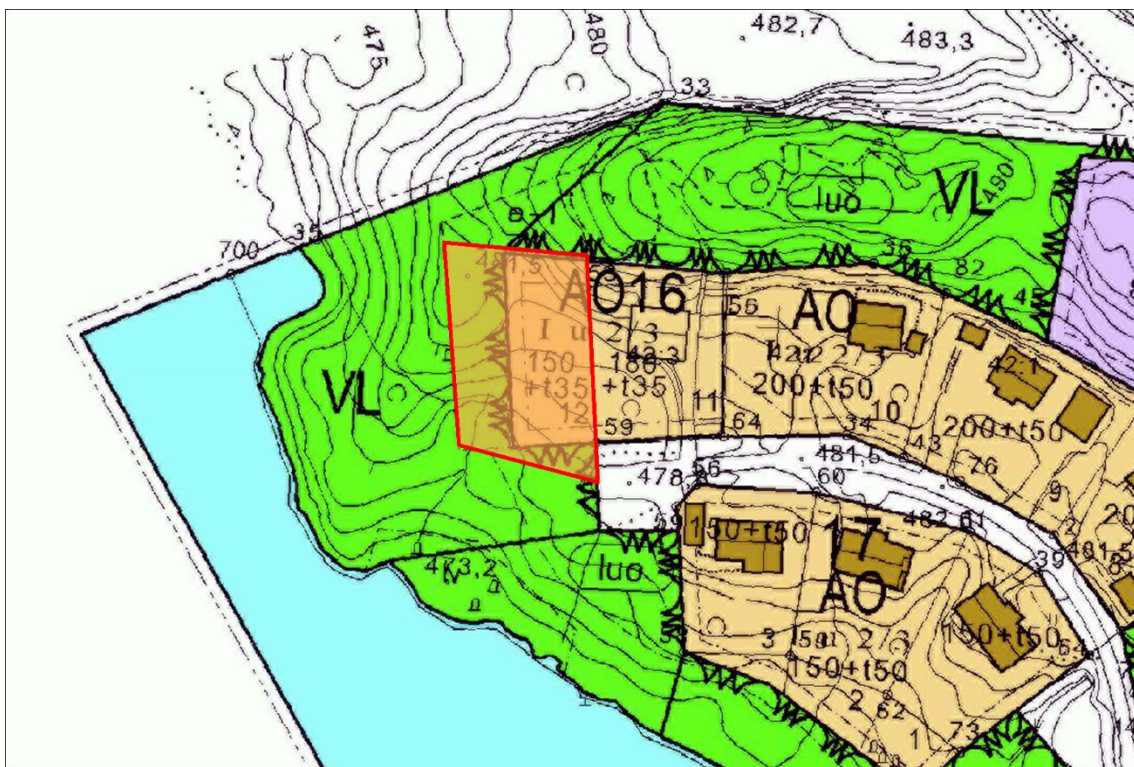
Kilpisjärven kylän alueella ei ole voimassaolevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Vireillä oleva Kilpisjärven osayleiskaava on ehdotusvaiheessa.

4.5 Asemakaava

Suunnittelualueella ovat voimassa 23.9.2019 hyväksytty Kilpisjärven korttelin 16 rakennuspaikkaa 11 koskeva asemakaavan muutos (kiinteistö 47-402-42-60), sekä vuonna 2003 hyväksytty Kilpisjärven kyläalueen asemakaava (kiinteistö 47-402-42-22).

Suunnittelualueeseen kohdistuvat kaavamerkinnät AO (erillispientalojen korttelialue) ja VL (lähivirkistysalue).

Suunnittelualue rajautuu lännessä erillispientalojen korttelialueeseen (AO) ja Tsahkalluoktantien katualueeseen. Muutoin suunnittelualue on lähivirkistysalueen (VL) ympäröimä.

Ote ajantasa-asetuksesta.

4.6 Maisema ja luonto

Suunnittelualueella ei ole tiedossa uhanalaisten lajien esiintymiä.

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevia arvokkaita kohteita:

- Natura 2000 -kohde FI1301912 Tornionjoen ja Muonionjoen vesistö, Erityisten suojelutoimien alue SAC

-
- Natura 2000 -kohde FI1300112 Saanan luonnonsuojelualue, Eriyisten suojelutoimien alue SAC
 - Natura 2000 -kohde FI1300102 Malla, Eriyisten suojelutoimien alue SAC
 - Rantojensuojeluohjelman kohde Käsivarren tunturijärvet (RSO120123)
 - Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Käsivarren suurtunturien maisemat (VAM150167)

4.7 Kulttuuriympäristö

Suunnittelualueen läheisyydessä, sen eteläpuolella sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristökohde (RKY 2009) ”Kilpisjärven matkailuhotelli”.

Suunnittelualueella ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä rakennusperinnön kannalta arvokkaita kohteita.

5. OSALLISET

Kaavan osallisia ovat maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisille ja kunnan jäsenille varataan mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia sekä lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

Tässä asemakaavassa osallisia ovat:

- Lapin ELY-keskus
- Lapin liitto
- Saamelaismuseum Siida
- Lapin pelastuslaitos
- kuntalaiset ja paikallisyhteisöt
- maanomistajat ja rajanaapurit
- Kilpisjärven kyläyhdistys ry
- Käsivarren paliskunta
- Saamelaiskäräjät
- Enontekiön Sähkö Oy
- Enontekiön Vesihuolto Oy

6. SELVITYKSET JA ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia (MRL 9 §). Kaavan arviointityössä tullaan paneutumaan MRA 1 §:n mukaisesti merkittäviin vaikutuksiin, joita tässä asemakaavahankkeessa alustavan tarkastelun perusteella ovat:

- vaikutukset luontoon
- vaikutukset maisemaan
- vaikutukset virkistysalueisiin ja -reitteihin
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen
- vaikutukset liikenteeseen

Kaavan lähtötietoina käytetään seuraavia laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia:

-
- maakuntakaavan selvitykset
 - vireillä olevien, Kilpisjärven aluetta koskevien yleis- ja asemakaavojen selvitykset
 - Museoviraston aineistot (arkeologinen kulttuuriympäristö ja rakennettu kulttuuriympäristö)
 - SYKE:n paikkatietoaineistot (geologia, suojellut alueet ym.)

Täydentäviä muita selvityksiä laaditaan tarpeen vaatiessa. Lisäselvitysten tarve ratkaistaan kaavaprosessin aikana.

Vaikutusten arviointi tulee pohjautumaan edellä mainittuihin selvityksiin ja muuhun lähtötietomateriaaliin. Selvitysten pohjaksi tehdään mm. maastokäyntejä. Arvioinnin tekee kaavoittaja yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa. Myös osallisilla on oikeus osallistua kaavan vaikutusten arviointiin.

7. VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Lapin ELY-keskus edistää ja ohjaa Enontekiön kaavoitusta ja vastaa kaavojen viranomaisohjauksesta vaikutuksiltaan valtakunnallisten ja merkittävien maakunnallisten asioiden osalta.

8. OSALLISTUMINEN

Osalliset voivat ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä. Viranomaisilta ja tarvittavin osin myös muilta tahoilta pyydetään erilliset lausunnot.

Osallinen voi olla yhteydessä kaavan laatijaan ja kunnan virkamiehiin kaavaan liittyvissä asioissa koko kaavaprosessin ajan. Kaavoituksen eri vaiheissa esitetyt mielipiteet ja muistutukset kirjataan kaavaselostukseen tai erilliseen raporttiin, jossa esitetään kirjalliset vastineet mielipiteisiin ja muistutuksiin.

Osallisten erityiset kuulemisvaiheet ovat seuraavat:

Palautte OAS:sta

- Osallinen voi antaa vapaamuotoisesti palautetta OAS:sta.

Mielipide kaavan valmisteluvaiheessa

- Osallinen voi esittää mielipiteen kaavaluonnoksesta. Mielipiteen esittämistapa ja osoite ilmoitetaan valmisteluvaiheen kuulemisen kuulutuksen yhteydessä.

Muistutus kaavaehdotuksesta

- Osallinen voi jättää kirjallisen muistutuksen kaavaehdotuksesta. Ohjeet ilmoitetaan kuulutuksessa.
- Niille muistutuksen tehneille, jotka ovat samalla ilmoittaneet osoitteensa, laaditaan kirjallinen vastine.
- Mikäli haluaa henkilökohtaisen erillisen tiedotteen kaavan hyväksymisestä, sen voi mainita muistutuksen yhteydessä.

Valitus kaavan hyväksymisestä

- Kaavan hyväksymistä koskevasta kunnanvaltuuston päätöksestä voi valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle. Koska vain laillisuusperusteet ovat oikeudellisesti

merkityksellisiä, on kaavan sisältöön liittyvät seikat suositeltavaa tuoda esille mahdollisimman varhain kaavan kuulemisvaiheiden yhteydessä.

9. KAAVOITUSMENETTELY JA TAVOITEAIKATAULU

Touko-kesäkuu 2023

- Vireille tulon kuulutus ja OAS nähtäville

Kesä-heinäkuu 2023

- Kaavaluonnos nähtäville

Elo-syyskuu 2023

- Palautteen käsittely
- Ehdotuksen valmistelu

Syyskuu 2023

- Kaavaehdotus nähtäville

Lokakuu 2023

- Palautteen käsittely

Marraskuu 2023

- Hyväksymiskäsittely

Joulukuu 2023

- Valitusaika ja voimaantulo

Valitusaika kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on 7 + 30 päivää siitä, kun pöytäkirja on ollut nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Kaava saa lainvoiman valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei ole valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Kun päätös on saanut lainvoiman, kaavan voimaantulosta kuulutetaan.

10. YHTEYSTIEDOT

Enontekiön kunta
Ounastie 165
99400 Enontekiö
Sähköposti: kirjaamo(at)enontekio.fi

Maankäyttöinsinööri Kai Takkunen
etunimi.sukunimi(at)enontekio.fi
puh. 040 571 6537